

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Klaudia Ugarte Vicuña

*Legazpi,
Gipuzkoa
(1913-2015)*

Aurkibidea

Biografia

Oñatiko Olabarrieta auzoko Kortaberri baserrian jaio zen 1914an. lau anai-arrebako sendian gazteena zen. Baserriko bizimodua ezagutu izan du beti, eta umetatik artzain ibilia da. 7 urterekin hasi eta Oñatiko Ospitaleko eskolan ibili zen 14 urtera arte. Eskola garaian laborea ikasten zuen mojekin arratsaldetan. Eskola utzi ondoren, baserriko lanetan jarraitu zuen. 18 urte zituela, etxeko errenta garestitu, eta halabeharrez Brinkolako Eguzkitza baserrira joan ziren bizitzera. 28 urterekin hasita, Brinkolako sakristaua izan zen 47 urtez.

Zintak

LGA-006

- **Proiektua:** Gure Nagusiak - Urola Garaia: Mende bat iruditan
- **Elkarrizketatzailea(k):** Bereziartua, Joxe Manuel "Bere"
- **Data:** 2006-01-01
- **Iraupena:** 65 min
- **Euskarria:** Audio Analog
- **Emalea:** Bereziartua, Joxe Manuel "Bere"

LGA-031

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Otegi, Aitziber
- **Data:** 2009-12-10
- **Iraupena:** 80 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Gaston Balerdi, Izaskun

Pasarteak

1. Artzain ibilitakoa

- **Erref:** LGA-031/003
- **Iraupena:** 0:01:51. **Hasi:** 00:04:54. **Bukatu:** 00:06:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Artzaintza

Laburpena:

Berrogeita hamar ardi inguru izaten zituzten, arkumetarako eta gazta egiteko.

Etxe inguruko mendietan ibiltzen ziren gehienetan. Anaia zaharragoak fabrikara lanera joaten ziren, bera aritzen zen artzain lanetan.

2. Hemezortzi gari anegako errenta

- **Erref:** LGA-031/005
- **Iraupena:** 0:02:56. **Hasi:** 00:08:05. **Bukatu:** 00:11:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:

Bi bizitzako baserría zen. Jabeak eta Klaudiaren familia bizi ziren han, azken hauek errentan. Baserri zaharra zen, nagusien zatia gainera handiagoa. Gainontzeko baserrien itxura berekoa, ganbara eta ukuiluarekin. Errenta garestitu zietenean Brinkolara etorri ziren, Eguzkitza baserrira.

3. Goldea eta laiak lurra lantzeko

- **Erref:** LGA-031/006
- **Iraupena:** 0:02:34. **Hasi:** 00:11:01. **Bukatu:** 00:13:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Garia
- Baserría » Baserriko lanak » Baserriko tresnak

Laburpena:

Garia lantzeko prozesuaz ari da. Behiekin goldatzen zuten lurra. Laiekin ere aritzen ziren eta nola erabiltzen zen azaltzen du.

4. Artoa eta gariaren arteko desberdintasunak

- **Erref:** LGA-031/007
- **Iraupena:** 0:02:17. **Hasi:** 00:13:35. **Bukatu:** 00:15:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Artoa
- Baserría » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:

Artoa eta garia lantzearen arteko desberdintasunaz ari da: noiz eta nola erein, jaso, etab

5. Gariaren inguruko lanak

- **Erref:** LGA-031/009
- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 00:15:52. **Bukatu:** 00:17:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:

Lehenengo garia lotu eta metak egiten ziren. Hura lehortutakoan jo egiten zen eta garbitutako lehenengo garia nagusiari eramaten zioten. Etxerako gelditzen zena kutxetan gordetzen zen.

6. Artoa ganbaran

- **Erref:** LGA-031/010
- **Iraupena:** 0:01:04. **Hasi:** 00:17:24. **Bukatu:** 00:18:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Artoa

Laburpena:

Artoa jaso eta ganbaran lagatzen zen lehortzen. Eguraldi txarra zegoenean zuritu eta aletzeko aprobetxatzen zuten. Etxerako eta ganaduarentzako izaten zen.

7. Baratzeko lanak ilbeheran hobe

- **Erref:** LGA-031/013
- **Iraupena:** 0:01:28. **Hasi:** 00:20:41. **Bukatu:** 00:22:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Lurra lantzea

Laburpena:

Ilargiari begiratzen zioten baratzeko lanak antolatzeke ordutan.

8. Arrautzak sei errealetan

- **Erref:** LGA-031/014
- **Iraupena:** 0:00:51. **Hasi:** 00:22:09. **Bukatu:** 00:23:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera

Laburpena:

Arrautzak eta kapoi emeak saltzen zituen amak azokan eta etxerako fruta erosi egin behar izaten zuten

9. "Anilloa" zuena zigortzen zuten mojek

- **Erref:** LGA-031/015
- **Iraupena:** 0:02:25. **Hasi:** 00:23:00. **Bukatu:** 00:25:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Ordu beteko bidea zuten eskolaraino. Mojak ematen zizkieten eskolak eta hitz egiteagatik zigortzen zituzten baina ez zituzten sekula jo.

10. Abarkak eta gonatxoa

- **Erref:** LGA-031/018
- **Iraupena:** 0:02:27. **Hasi:** 00:28:23. **Bukatu:** 00:30:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu

Laburpena:

Erabiltzen zuten oinetako eta arropaz hitz egiten du: kalerako eta baserrian lanerako. Haurrek erabiltzen zuten arropa ere desberdina zen orduan.

11. Pelukeriarik ez

- **Erref:** LGA-031/019
- **Iraupena:** 0:02:16. **Hasi:** 00:30:50. **Bukatu:** 00:33:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu

Laburpena:

Trentza erabiltzen zuten buruan. Pelukeriarik ez eta etxean konpontzen zuten ilea. Zorriak ugari, hauek kentzeko orrazi estuak erabiltzen zituzten.

12. Txakur handi bat karta-jokorako

- **Erref:** LGA-031/020
- **Iraupena:** 0:04:01. **Hasi:** 00:33:06. **Bukatu:** 00:37:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Jokoak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:

Legazpiko lagunekin elkartzen ziren jaietan karta-jokoan aritzeko. Beste joko batzuk aipatzen ditu. Jostailurik ez zutenez jokoan ala kontu-kontari ibiltzen ziren lagun artean.

13. Abisuak nola pasatzen zituzten

- **Erref:** LGA-031/022
- **Iraupena:** 0:02:06. **Hasi:** 00:37:27. **Bukatu:** 00:39:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Herriaren nortasuna

Laburpena:

Telefonorik ez eta abisuak nola pasatzen ziren kontatzen du. Seinaleak jartzen ziren, kanpaiak erabili, umeak enkarguarekin bidali eta horrelakoak

14. Erlijioa, lehen gehiegi eta orain ezer ere ez

- **Erref:** LGA-031/025
- **Iraupena:** 0:01:51. **Hasi:** 00:41:48. **Bukatu:** 00:43:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa

Laburpena:

<p>Goizeko zazpietako meza entzuten zuten ordu beteko bidea eginda. Mezara ez joatea burutik pasa ere ez zitzaien egiten. Artajorran ari zirenean amak bost misterioko arrosarioa esaten zuen.</p>

15. Otorduetan zegoenetik jan behar

- **Erref:** LGA-031/026
- **Iraupena:** 0:03:04. **Hasi:** 00:43:39. **Bukatu:** 00:46:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Hamabiak aldera bazkaltzen zuten eta kanpoko lanak amaitu orduko berriz afaldu. Nolako otorduak izaten ziren deskribatzen du.

16. Gabonetako ohiturak

- **Erref:** LGA-031/027
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:46:43. **Bukatu:** 00:48:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak

Laburpena:

Gabonetan familia elkartzten zen eta horrelakoetan zer jaten zuten azaltzen du. Oparirik ez zuten jasotzen.

17. Tximistei aurre egiteko bedeinkatutako kandelak

- **Erref:** LGA-031/029
- **Iraupena:** 0:00:45. **Hasi:** 00:49:59. **Bukatu:** 00:50:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

Trumoa eta tximistei aurre egiteko bedeinkatutako kandelak pizten zituzten.

18. Etxean urik ez

- **Erref:** LGA-031/030
- **Iraupena:** 0:02:48. **Hasi:** 00:50:44. **Bukatu:** 00:53:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Garbitasun pertsonala
- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura

Laburpena:

Etxean ez zuten urik. Kanpoan zegoen iturburutik hartzen zuten ura eta arropak garbitzera, hilabetea behin, erreka joaten ziren. Nola egiten zen azaltzen du. Norbere burua nola garbitzen zuten ere kontatzen du.

19. Kandelak eta petrolioa argiztatzeko

- **Erref:** LGA-031/031
- **Iraupena:** 0:01:34. **Hasi:** 00:53:32. **Bukatu:** 00:55:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura

Laburpena:

Argindarrak ez zuten etxean. Kandelak erabiltzen zituzten eta baita petrolioa ere.

20. Osasun kontuak

- **Erref:** LGA-031/032
- **Iraupena:** 0:03:22. **Hasi:** 00:55:06. **Bukatu:** 00:58:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak

Laburpena:

Medikua zaldiz etortzen zen etxera Oñatitik. Agindutako botikak farmazian erosten zituzten eta norberak ordaintzen zituen. Ebakuntzak egiteko Arrasate edo Gasteizera joan behar izaten zuten, umeak etxean erditzen zituzten.

21. Kanpaiak nola jo

- **Erref:** LGA-031/034
- **Iraupena:** 0:03:41. **Hasi:** 01:00:31. **Bukatu:** 01:04:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Kanpaiak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Berrogeita zazpi urtez serora lanak egin ditu. Bere eginkizuna zein zen

kontatzen du: garbiketa, kanpaia jotzea eta horrelakoa. Kanpaiekin abisuak nola pasatzen ziren azaltzen du.

22. Seroraren eginkizunak

- **Erref:** LGA-031/036
- **Iraupena:** 0:01:31. **Hasi:** 01:04:48. **Bukatu:** 01:06:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Serora izateagatik gari platerkada bat jasotzen zuen soldata bezala. Aurrerago ezer ere ez. Azken bi urteetan baino ez du dirua jaso ordainetan. Bere eginbeharrak zeintzuk ziren azaltzen du

23. Brinkolako eliza

- **Erref:** LGA-031/039
- **Iraupena:** 0:03:36. **Hasi:** 01:08:35. **Bukatu:** 01:12:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eraikuntza erlijiosoak

Laburpena:

<p>Brinkolako eliza deskribatzen du, bertan zeuden irudiak, pulpitua, eta abar. Loreak bere baratzetik eramaten zituen eta ez zuen dirurik kobratzen. Elizan jasotako dirua meza emateko jantziak egiteko erabiltzen zen.</p>

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2025-12-16

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com